

Η έκθεση αποτελεί το επιστέγασμα της συνεργασίας που ξεκίνησε ανάμεσα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης και το Κρατικό Αρχαιολογικό Μουσείο Βαρσοβίας τα δύο τελευταία χρόνια (2015-2016) με αφορμή την παρουσίαση στην Πολωνία (Πόζγαν και Βαρσοβία) της περιοδικής έκθεσης του ΑΜΘ “Everyday Life In Prehistoric Macedonia”.

This exhibition is the culmination of the collaboration between the Archaeological Museum of Thessaloniki and the State Archaeological Museum in Warsaw that started two years ago (2015-2016) with the presentation in Poland (Poznan and Warsaw) of the temporary exhibition of the A.M.Th., entitled “Everyday Life in Prehistoric Macedonia”.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF THESSALONIKI

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ από το Κρατικό Αρχαιολογικό Μουσείο Βαρσοβίας

TREASURES OF THE MIDDLE AGES

from the State Archaeological Museum in Warsaw

Αργυρή αλυσίδα με ζωόμορφες απολήξεις. «Θησαυρός του Borucin». Borucin, Πολωνία. Περίπου 1050
Chain with zoomorphic terminals; silver; "The Borucin hoard"; Borucin, Poland; ca. 1050

14.12.2017 | 15.04.2018

Ministry of
Culture
and National
Heritage

MAZOVIA.
heart of Poland

Embassy
of the Republic of Poland
in Athens

Χορηγοί | Sponsors

Με την υποστήριξη | With the support of

ΕΚΤΥΠΩΣΗ | PRINTING ΚΕΘΕΑ ΣΧΗΜΑ + ΧΡΩΜΑ

Στην έκθεση παρουσιάζονται, για πρώτη φορά στο ελληνικό κοινό, μερικά από τα πολυτιμότερα και πιο αντιπροσωπευτικά αντικείμενα των συλλογών του Κρατικού Αρχαιολογικού Μουσείου Βαρσοβίας. Πρόκειται για 445 τεχνουργήματα που χρονολογούνται κυρίως από τον 11ο έως τον 13ο αι. και προέρχονται από αρχαιολογικές έρευνες του τελευταίου αιώνα στην Πολωνία, τη Λευκορωσία και την Ουκρανία, καθώς και από ιδιωτικές συλλογές του 19ου αι. Ως επί το πλείστον είναι κοσμήματα, όπως δαχτυλίδια, σκουλαρίκια, βραχόλια, πόρπες, περίαπτα, περιδέραια, χάντρες, σταυροί και εγκόλπια, κατασκευασμένα από ποικίλα υλικά, κυρίως ασήμι, χρυσό, κράματα χαλκού, γυαλί, ημιπολύτιμους λίθους κ.ά.

Μέσα από τα συγκεκριμένα εκθέματα σκιαγραφείται μια εικόνα της πολυσχιδούς σημασίας των κοσμημάτων κατά την πρώιμη μεσαιωνική περίοδο στην Πολωνία, αλλά και σε άλλες περιοχές της κεντρικής Ευρώπης, ιδιαίτερα αυτές που κατοικήθηκαν από σλαβικά φύλα. Επίσης, διαφαίνονται η δεσπόζουσα θέση της μεταλλοτεχνίας στην πολιτισμική παραγωγή αυτών των φύλων, οι επιρροές, αλλά και οι σημαντικές διαφοροποιήσεις της τέχνης τους από την ελληνική και ρωμαϊκή παράδοση. Παράλληλα, η ποικιλομορφία, η καλλιτεχνική αξία και το υψηλό επίπεδο της τεχνικής πολλών εκθεμάτων συνηγορούν στην αντίληψη που διαμορφώθηκε στον 20ο αι. για τον Μεσαίωνα: ότι, δηλαδή, δεν πρόκειται για μια περίοδο πνευματικής και πολιτιστικής οπισθοδρόμησης, αλλά για ένα νέο, υβριδικό πολιτιστικό μόρφωμα που ανέδειξε άλλες αισθητικές αξίες από εκείνες του αρχαίου κόσμου και της Αναγέννησης.

Η εκθεσιακή αφήγηση ξεδιπλώνεται μέσα από 11 θεματικές ενότητες, δίνοντας έμφαση στις χρήσεις, τους τύπους, τις διακοσμητικές τεχνοτροπίες και τις κατασκευαστικές τεχνικές των κοσμημάτων και, έμμεσα, στην καλλιτεχνική, αισθητική, κοινωνική και συμβολική αξία τους. Ο περίφημος «Θησαυρός του Borucin» συνιστά μια ξεχωριστή εκθεσιακή ενότητα.

Μπρούντζινη πόρπη.
Widohoszcz, Λευκορωσία.
Περίπου 1050 – 1150
Brooch, bronze;
Widohoszcz, Belarus;
ca. 1050 – 1150

Αργυρό δαχτυλίδι.
Άγνωστης προέλευσης.
12ος – 13ος αι.
Silver ring;
unprovenanced;
12th – 13th c.

Χρυσό κροταφικό κόσμημα.
Lednogóra, Πολωνία. 11ος – 12ος αι.
Gold temple ring;
Lednogóra, Poland; 11th – 12th c.

Αργυρή θήκη φυλαχτού (*kaptorga*).
με συρματερή διακόσμηση.
Borucin, Πολωνία. Περίπου 1050
Silver amulet case (*kaptorga*)
decorated with filigree;
Borucin, Poland; ca. 1050

The exhibition presents, for the first time in Greece, some of the most precious and most representative objects from the collections of the State Archaeological Museum in Warsaw; 445 artefacts dating mainly from the 11th to the 13th century, discovered by archaeological research that took place during the last century in Poland, Belarus and the Ukraine, as well as from private collections of the 19th century. The vast majority are jewellery; rings, earrings, bracelets, brooches and belt buckles, pendants, necklaces, beads, crosses and encolpia, made of various materials, such as silver, gold, copper alloys, glass, semiprecious stones etc.

Through these specific exhibits, the manifold meanings of jewellery are shown during the early medieval era in Poland as well as in other areas of central Europe, especially those inhabited by Slavic tribes. Furthermore, the dominant position of metallurgy in the cultural production of those tribes becomes apparent, along with the influence and the fundamental distinction of their art from the Greco-Roman tradition. Additionally, the diversity, high artistic value and craftsmanship of many exhibits advocate the view that developed in the 20th century about the Middle Ages: that it was not an era of intellectual and cultural regression, but a new cultural hybrid that emphasized on different aesthetics than those of the ancient world and the Renaissance.

The exhibition's narrative unfolds through 11 thematic units, emphasizing on the uses, the types, the decorative styles and the manufacturing techniques of jewellery, and indirectly on their artistic, aesthetic, social and symbolic value. The renowned “Borucin hoard” is a separate thematic unit in itself.

Αργυρό δισκόμορφο περιάπτο. Obra Nowa,
Πολωνία. Τέλη 10ου – αρχές 11ου αι.
Disc pendant; silver; Obra Nowa, Poland;
end of 10th – early 11th c.

